

De vertaling van dit werk werd mede mogelijk gemaakt dankzij
een subsidie van het Goethe-Institut, dat wordt gefinancierd
door het Duitse ministerie van Buitenlandse Zaken

De vertaler ontving voor deze vertaling een projectsubsidie van
het Nederlands Letterenfonds

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Copyright text and illustrations © by Königskinder Verlag,
an Imprint of Carlsen Verlag GmbH, Hamburg, Germany
First published in Germany under the title *Anders*
All rights reserved Through Internationaal Literatuur
Bureau B.V., Amsterdam

© Nederlandse uitgave: Uitgeverij Hoogland & Van Klaveren, 2016
© Nederlandse vertaling: Tjalling Bos

EAN 978 90 8967 179 0

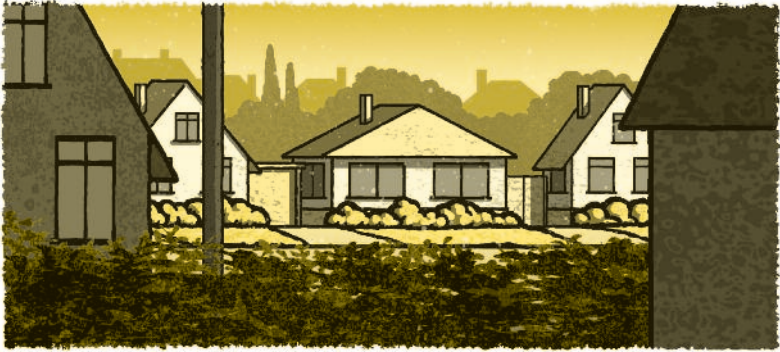

ANDREAS
STEINHÖFEL
ANDERS

MET ILLUSTRATIES VAN
PETER SCHÖSSOW

Vertaald door Tjalling Bos

*Voor Amy,
die twee weken sneller was*

PROLOOG

ERVOOR EN ERNA

Felix betekent *de gelukkige*. De naam komt uit het Latijn en was, toen de Winters hem voor hun zoon uitzochten, op de lijst van populaire jongensnamen opgeklimmen naar de elfde plaats met stip. Melanie Winter had de lijst gedownload en afgedrukt en hield hem nu onder de neus van haar man. Een zorgvuldig roodgelakte nagel tikte alsmaar op de elfde regel en André Winter zag dat *Felix* niet alleen hoog genoeg stond om later te kunnen bewijzen dat ze met deze keus uitstekend met hun tijd mee waren gegaan. Nee, met zijn twee fraaie lettergrepen stond de naam ook laag genoeg om zich

duidelijk te onderscheiden van alle eenlettergrepige Jannen, Tommen en Brammen die dit jaar zo te zien massaal aan de start verschenen om bij te dragen aan de groei van de mensheid.

André Winter bekeek zwijgend de lijst en vooral het cijfer voor de naam *Felix*. Elf was een priemgetal. Van priemgetallen werd hij zenuwachtig. Alles wat niet goed deelbaar was maakte hem zenuwachtig: het oeverloze internet, de reeksen gebroken getallen op zijn bankafschriften, en soms zelfs zijn hele leven. Een naam met een priemgetal riep misschien iets op wat in de toekomst problemen zou geven.

Maar de toekomst was ver weg. Het heden werd beheerst door een dwingend tikkende wijsvinger en ondanks die elf werd hij nog veel zenuwachtiger als hij dacht aan de woedende reactie van zijn vrouw als ze haar zin niet kreeg. Hij keek nog even naar haar rode nagel en gaf toe. Waarschijnlijk was het gewoon bijgeloof. Misschien ging alles goed.

En alles ging goed, elf jaar lang.

Op de eerste dag van het twaalfde jaar werd alles anders.

Het bruine jack open, ondanks de kou – tenslotte was het al herfst. Vochtige, aan zijn voorhoofd klevende zwarte haren, de handen tot vuisten gebald en hijgende, stotende adem uit zijn open mond ... En toch, zo krachtig en vastberaden als Felix gelopen had; alleen al die fiere pas terwijl de jongen anders zo slofte! Mevrouw Heinsel was hem tegengekomen voor de buurtwinkel – de schoenendoosvormige nieuwbouw, via de brug over de rivier makkelijk bereikbaar vanuit de Iepen-

laan, die volgens haar daar nooit gebouwd had mogen worden, maar wanneer werd haar iets gevraagd? – en bij het naar binnen gaan had ze zich nog een keer verbaasd omgedraaid (en bijna haar boodschappenwagentje omgegooid), want normaal groette Felix altijd, hij was goed opgevoed, de laatste tijd wel een beetje in zichzelf gekeerd, toch had hij tot nu toe altijd gegroet! En deze keer had hij zijn buurvrouw niet eens gezien, het leek wel of hij helemaal niets zag, niets van de wereld om zich heen. Maar binnen in hem, achter de lichtgrijze ogen, daar had iets ... hoe moest je dat zeggen?

Op dit punt in haar verhaal laste mevrouw Heinsel altijd een kleine veelbetekenende pauze in en stak haar hoofd vertrouwelijk een paar centimeter naar voren, voordat ze met gedempte stem haar zin afmaakte: *daar had iets gewoed!* Ja, dat was het. In Felix was met een onhoorbaar gebrul een strijd aan de gang, onwillekeurig deed het denken aan een gevangen leeuw of tijger die zich telkens tegen de ijzeren tralies van zijn kooi wierp, en dan te bedenken dat het vandaag uitgerekend zijn verjaardag was ... Mijn god, de arme jongen!

Daarna alles weer van voren af aan, liefst ook nog een derde keer, en als een ongeduldige toehoorder liet merken dat hij geen zin had om het hele verhaal nog eens te horen, wachtte mevrouw Heinsel gewoon geduldig af tot ze een volgende buur te pakken kon krijgen. Haar huis stond zo goed als in het midden van de Iepenlaan, het grote keukenraam bood fantastisch uitzicht naar alle kanten, en al was ze dan met haar bijna zestig jaar niet meer zo fit als op haar dertigste, ze kon toch snel genoeg naar buiten komen zodra iemand zijn

vuilnisbak op de stoep zette, de brievenbus leegde of aan de korte wandeling naar de stad of de winkel begon. Natuurlijk vergat ze bij zulke gelegenheden nooit erop te wijzen dat zij waarschijnlijk de laatste was geweest die Felix had gezien voordat ... voordat het ... vreselijke voorval had plaatsgevonden.

Wat mevrouw Heinsel alleen toevertrouwde aan de heel jonge politieagent die al 's middags na het ongeluk bij haar langskwam, was dat ze er zo'n spijt van had dat ze zich in de supermarkt veel langer dan nodig had afgevraagd of ze ravioli mét of toch liever zónder vlees in de saus zou kopen, terwijl een paar honderd meter verderop het noodlot keihard toesloeg. De plaats van dat treurige voorval – het huis van de familie Winter, of eigenlijk de oprit naar de aan de zijkant aangebouwde garage – bevond zich tenslotte recht tegenover haar keukenraam, nietwaar? Dat bevestigde de jonge agent vriendelijk, ja, anders was hij niet naar haar toe gekomen en mevrouw Heinsel zou vast een fantastische getuige zijn gebleken, als ze thuis was geweest.

Vanuit de deuropening van haar huis keek Hildegard Heinsel de weggrijdende blauw-witte politieauto na, enigszins bezorgd dat men haar medeleven zou kunnen verwarren met sensatiezucht. Daarna sloeg ze de deur dicht, een beetje harder dan nodig. Die verdomde ravioli had alles bedorven! Toen ze in de winkel eindelijk bij de kassa stond – zonder wat voor pasta dan ook, omdat ze niet had kunnen beslissen – had buiten al, nog ver weg, de huilende sirene van een ziekenauto de nevelige koude herfstlucht doorsneden.

Alles was toen al gebeurd.

Na het ongeluk waren de tijd en de wereld een tijdlang van slag. De herfst eindigde, de winter kwam en ging voorbij met een vreugdeloos kerstfeest zonder versieringen, het voorjaar ... Aan het eind van de zomer, amper zeven weken nadat hij uit het ziekenhuis was ontslagen, verraste Felix zijn moeder in de waskelder, waar hij haar kalm maar vastberaden vertelde dat hij voortaan anders zou heten, namelijk *Anders*. Op *Felix* zou hij niet meer reageren. Hij liep weg zonder op antwoord te wachten. Hij had een vage geur bij zich, die hij als een lange, viezige sleep meevoerde, half zomers, half bedorven ... Was het de rivier?

Met haar armen vol bonte was staarde Melanie Winter hem met open mond na. Ze voelde dat haar onderlip trilde. Ze probeerde diep en regelmatig te ademen. Ten slotte schudde ze langzaam haar hoofd. Het was een vermoeid, berustend schudden, dat niet *nee* betekende, maar overgave: *hij doet toch wat hij wil*. Ondertussen was ze bang, ze was er echt bang voor, dat elke poging om haar zoon te begrijpen – die merkwaardige jongen die zich sinds hij weer thuis was volstrekt niet meer als haar zoon gedroeg – gedoemd was te mislukken. Eergisteren had ze hem voor de televisie zien zitten en omdat het beeld helemaal grijs was eerst gedacht dat Felix naar een stokoude bioscoopfilm keek, niets voor hem – eigenlijk zapte hij altijd alleen op zoek naar documentaires over natuur, geschiedenis, kunst en god mag weten wat. Maar Felix had eenvoudig de kleuren weggedraaid. Kleurentelevisie, had hij kalm uitgelegd, deed pijn aan zijn ogen en maakte het onmogelijk voor hem om goed op te letten, zijn ouders

vonden het toch niet erg om voortaan samen alleen nog in zwart-wit te kijken? Zwart-wit! Melanie Winter verdrong de herinnering en keek bezorgd naar haar bonte was. Felix zou toch hopelijk niet op het idee komen om ...

Anders.

Pas 's avonds in bed, op een van die momenten kort voor het inslapen, als ze onaangename waarheden niet meer kon afweren ... pas 's avonds in bed liet ze met tegenzin de gedachte toe dat Felix niet alleen een begrijpelijke, maar ook een juiste beslissing had genomen: dat vreselijke, ronduit vreselijke, ongeluk had haar zoon veranderd. Hij was anders. Meer had André er ook niet over gezegd toen hij het nieuwtje bij het avondeten te horen kreeg. Als ze zich niet vergiste, had ze zelfs opluchting op zijn gezicht gezien: de Felix die ze allebei hadden gekend, bestond niet meer en de andere jongen die nu in hun huis woonde had een passende nieuwe naam gekozen. De wereld van de man die naast haar in het donker regelmatig lag te ademen, was net als die van haar door het ongeval versplinterd en had nu wat meer evenwicht gekregen. Dat kon alleen maar goed zijn. Maar dat was voor haar echt geen reden om Felix voortaan met die belachelijke nieuwe naam aan te spreken. Natuurlijk niet.

Dat was haar laatste samenhangende gedachte voordat ze weggleed in een slaap vol kleurloze dromen. Drie minuten later stond André Winter, die geduldig had gewacht tot zijn vrouw rustiger en dieper begon te ademen, heel stil op uit bed. Hij stapte in zijn pantoffels en sloop in het donker langs de kinderkamer, de trap af naar de keuken. In het kille licht